

SKUBIOSIOS MEDICINOS PAGALBOS MASTAS

Skubiosios medicinos pagalbos kategorija	Laikas, per kurį turi būti pradėta teikti pagalbą	Kategorijos apibūdinimas	Ūmios klinikinės būklės arba skubiosios medicinos pagalbos teikimo indikacijos
1	2	3	4
1 kategorija	Nedelsiant, tuo pat metu vertinama paciento būklė ir atliekami gydymo veiksmai	Gyvybei grėsmingi atvejai: gyvybei grėsmingos būklės, kai aktyvi medicininė intervencija reikalinga nedelsiant	<ol style="list-style-type: none"> 1. Širdies sustojimas. 2. Kvėpavimo sustojimas arba asfiksija. 3. Gresiantis kvėpavimo nustojimas dėl kvėpavimo takų obstrukcijos. 4. Suaugusiųjų kvėpavimo dažnis < 8 k./min. arba vaikų iki 8 m. kvėpavimo dažnis < 10 k./min. 5. Suaugusiųjų sistolinis arterinis kraujo spaudimas (toliau – AKS) <80 mmHg, kūdikis/vaikas ištiktas dekompensuojamojo šoko. 6. Sąmonės praradimas ir nereagavimas į skausmą arba reakcija pagal <i>Glasgow</i> komų skalę (toliau – GCS) < 9 balų. 7. Stebimi viso kūno traukuliai. 8. Intraveninis medikamentų arba narkotikų perdozavimas su hipoventiliacija ir hemodinamikos sutrikimu. 9. Sunkūs psichikos sutrikimai su pavojingais agresyviais veiksmais sau ar aplinkiniams.
2 kategorija	Paciento būklės vertinimas ir gydymas turi būti pradėti ne vėliau kaip per 10 min. nuo atvykimo į asmens sveikatos priežiūros įstaigą. Paciento būklė vertinama ir gydymo veiksmai dažnai atliekami vienu metu	Atvejai, kai nesuteikus skubios pagalbos pacientui, neišvengiamai gresia paciento gyvybei pavojinga būklė, kai paciento būklė sunki arba blogėja taip sparčiai, kad yra potenciali grėsmė jo gyvybei arba gresia organų nepakankamumas, jei medicinos pagalba nebus pradėta teikti per 10–15 min. nuo atvykimo į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, arba atvejai, kai reikalingas gydymas yra svarbus laiko prasme, kai reikalingas ypatingai skubus gydymas (trombolizė, antidotai), nuo kurio poveikio gali priklausyti klinikinės baigties rezultatai, arba ypatingai stipraus skausmo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kritiška kvėpavimo takų būklė – stridoras arba patologinis seilėtekis. 2. Ūmus kvėpavimo sutrikimas. 3. Ūmus kraujotakos sutrikimas. <ol style="list-style-type: none"> 3.1. šalta, drėgna, „marmurinė“ oda, bloga perfuzija (kapiliarų prisipildymo laikas > 5 s); 3.2. suaugusiųjų širdies susitraukimų dažnis (toliau – ŠSD) < 50 k./min. arba > 150 k./min., naujagimių ŠSD <100 k./min. arba >200 k./min., kūdikių ŠSD < 80 k./min. arba > 200 k./min., vaikų iki 8 m. ŠSD < 60 k./min. arba >180 k./min.; 3.3. hipotenzija su audinių perfuzijos sutrikimu. 4. Ūmus didelio kraujo kiekio (25% cirkuliuojančio kraujo kiekio arba daugiau) netekimas. 5. Labai stiprus ūmus skausmas dėl įvairių priežasčių, įskaitant ūmų širdies, pilvo, danties skausmą ar ektopinį nėštumą, kai skausmo intensyvumas vertinamas 9–10 balų pagal dešimties balų skalę. 6. Gliukozės kiekis kraujyje < 2 mmol/l. 7. Miegoistumas, sulėtėjusi reakcija dėl bet kokios priežasties (pagal GCS < 10 balų). 8. Karščiavimas arba bendras kūno atšalimas su letargijos požymiais. 9. Rūgščių ar šarmų patekimas į akis. 10. Politrauma, kai reikalinga skubi organizuota medikų brigados pagalba. 11. Ūmi lokali trauma – didžiųjų kaulų ir/ar stuburo kaulų lūžimai, amputacijos. 12. Didelės rizikos anamnezė: <ol style="list-style-type: none"> 12.1. didelio raminamųjų medžiagų kiekio suvartojimas ar kitos kilmės toksinių medžiagų suvartojimas;

		<p>atvejai,</p> <p>kai reikia per 10 min. nuo atvykimo į asmens sveikatos priežiūros įstaigą sumažinti ypač stiprų skausmą</p>	<p>12.2. kitas, gyvybei pavojingas apsinuodijimas;</p> <p>12.3. gyvybei pavojingas aplinkos faktorių poveikis (generalizuota alerginė reakcija).</p> <p>13. Psichikos ir elgesio sutrikimai:</p> <p>13.1. agresija arba smurtas, keliantys grėsmę pačiam pacientui ir aplinkiniams;</p> <p>13.2. intensyvus psichomotorinis sujaudinimas, kai reikalingas fizinis asmens laisvės suvaržymas dėl grėsmės sau ar aplinkiniams.</p>
3 kategorija	<p>Paciento būklės vertinimas ir gydymas turi būti pradėti ne vėliau kaip per 30 min. nuo atvykimo į asmens sveikatos priežiūros įstaigą</p>	<p>Potencialios grėsmės gyvybei, kai paciento būklė blogėja ir gali sukelti sunkias pasekmes,</p> <p>jei gydymas nebus pradėtas per 30 min. nuo atvykimo į asmens sveikatos priežiūros įstaigą,</p> <p>arba kitos būklės,</p> <p>kai nesuteikus pagalbos per 30 min. nuo atvykimo į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, pasekmės gali būti ypatingai sunkios,</p> <p>arba kai reikia per 30 min. nuo atvykimo į asmens sveikatos priežiūros įstaigą sumažinti ypač stiprų skausmą</p>	<ol style="list-style-type: none"> Hipertenzinė krizė su greitai progresuojančiais objektyviais širdies-kraujagyslių ir/ar centrinės nervų sistemos pažeidimo požymiais. Vidutiniškai sunkus nukraujavimas dėl bet kokios priežasties. Mieguistumas, sulėtėjusi reakcija dėl bet kokios priežasties (pagal GCS < 13 balų). Oksigenacija < 90 procentų. Besikartojantys traukuliai, užfiksuoti ir kelių (iki 12 val.) valandų anamnezėje. Nenustojamas (ilgiau kaip 30 min.) vėmimas. Ūmi dehidratacija. Galvos trauma su trumpalaikiu sąmonės netekimu. Vidutinio stiprumo skausmas, išskyrus danties skausmą, vertinamas 7–8 balais pagal dešimties balų skalę, kai reikia skubaus nuskausminimo. Ūmus pilvo skausmas be didelės rizikos požymių, kai pacientui > 65 m., vertinamas ne mažiau kaip 8 balais pagal dešimties balų skalę. Ūmi židininė neurologinė simptomatika. Vidutinio sunkumo galūnės sužalojimas su deformacija, laceracija ar suspaudimo sindromas. Vaikai iki 8 m., kuriems pagal anamnezę ir stebimus klinikinius požymius yra potenciali grėsmė gyvybei. Psichikos ir elgesio sutrikimai: <ol style="list-style-type: none"> mėginimas nusižudyti ar tokio poelgio grėsmė; ūmios psichozės; sunki psichologinė trauma, dezorganizuojanti elgesį; sunki depresija; ryškus psichomotorinis sujaudinimas. Kiauryminis akies sužalojimas.
4 kategorija	<p>Paciento būklės vertinimas ir/ar gydymas turi būti pradėti ne vėliau kaip per 1 val. nuo atvykimo į asmens sveikatos priežiūros įstaigą</p>	<p>Potencialios grėsmės paciento sveikatai, kai paciento būklė blogėja ir gali sukelti sunkias pasekmes,</p> <p>jei gydymas nebus pradėtas per 1 val. nuo atvykimo į asmens sveikatos priežiūros įstaigą,</p> <p>arba kitos būklės,</p> <p>kai nesuteikus pagalbos per 1 val. nuo</p>	<ol style="list-style-type: none"> Šlapimo sulaikymas, anurija. Galvos kaulų traumos, įskaitant žandikaulių ir dantų traumas, be sąmonės sutrikimo. Sunki abstinencijos būklė, galinti komplikuotis dėl rizikos veiksnių (anamnezėje buvo psichozės, traukulių; gali komplikuotis dėl gretutinių ūmių ir lėtinių ligų; kompulsyvus potraukis psichoaktyvioms medžiagoms). Pasiutusių ar įtariamai pasiutusių gyvūnų įkandimai, įdrėskimai, apseilėjimai. Traumos ir nelaimingi atsitikimai. Erkių įsisiurbimai. Stiprus (vertinamas 6–8 balais pagal dešimties balų skalę) odontogeninis skausmas. Veido ir žandikaulių srities pūliavimas.

	<p>Pasiutligės imunoprofilaktika atliekama nedelsiant, kai įkastas, įdrėkostas ar aplaižytas pasiutusį ar įtariamai pasiutusį gyvūnų asmuo kreipėsi į asmens sveikatos priežiūros įstaigą</p> <p>Stabligės imunoprofilaktika atliekama nedelsiant, kai susižeidęs asmuo kreipėsi į asmens sveikatos priežiūros įstaigą</p> <p>Įsisiurbusi erkė ištraukiama nedelsiant, kai asmuo kreipėsi į asmens sveikatos priežiūros įstaigą</p>	<p>atvykimo į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, pasekmės gali būti sunkios</p> <p>Potenciali apsikrėtimo pasiutligės virusu grėsmė</p> <p>Potenciali apsikrėtimo stablige grėsmė</p> <p>Potenciali apsikrėtimo erkiniu virusiniu encefalitu ir Laimo liga grėsmė</p>	
--	---	---	--

Skubiosios medicinos pagalbos masto lentelės 4 skiltyje nurodytos ūmios klinikinės būklės ir skubios medicinos pagalbos teikimo indikacijos laikomos pavojingomis organizmo būklėmis, dėl kurių užsienietis negali išvykti iš Lietuvos Respublikos ir jam reikalinga neatidėliotina būtinoji medicinos pagalba.
